

Las especies recullidas, comprovadas segons l'obra de M. Granger: *Histoire Naturelle des Molusques de la France*, volum primer, són las següents:

Helix aspersa, Müller.

Molt abundant.

Helix splendida, Draparnaud.

Alguns exemplars del tipo, y de la varietat rosada.

Helix trochoides, Poiret.

Sota las pedras en el jaciment de fòssils del Silúric.

Helix apalolena, Bourguignat.

En el camí de l'ermita al castell. No abunda.

Helix cespitum, Draparnaud.

Per las voras de la carretera sobre varias plantas.

Helix vermicullata, Müller.

No abunda molt. Alguns exemplars sota'l *chaemaerops humilis*.

Helix candidissima, Draparnaud.

Sota las pedras en el jaciment. Tenen uns 24 milimetres de diàmetre.

Helix nemoralis, Linneo.

No abunda. Dos exemplars de la var. *Cuvieria* y un de la *Rubella*.

Helix carthusiana, Müller.

Abunda. Sobre'l tronch de varias plantas.

Rumina decollata, Linneo.

Abunda.

Helix barbara, Linneo.

Raro. Algun sota las pedras dels volts de l'ermita.

Pupa umbilicata, Draparnaud.

Entre la fullaraca y sota las pedras, junt ab l'especie anterior.

Pupa montserratica, Fagot.

Abunda al peu de las etzavaras y de las escombreras.

Clausilia penchinati, Bourg.

Alguns exemplars sota las matas de la part nord del jaciment.

Cyclostoma elegans, Müller.

Entre la fullaraca y sota las pedras d'aprop de l'ermita. És molt abundant.

JOSEPH MALUQUER Y NICOLAU

NOTA SOBRE LA

PLUSIA AURÍFERA HÜBNER

Sembla que l'especie de que's tracta, pertanyent a l'ordre dels lepidòpters, és propia y fins fa poch exclusiva de las illas Canarias, y no tinc noticia de que s'hagi trobat a Europa, abans de la primavera de 1899, en que vaig recullirne un exemplar que, portat a mon benivolgut mestre y eminent entomòlech D. Miguel Cuní y Martorell, vegé que era una especie per ell desconeguda, ab tot y els molts anys que fa que's dedica a l'estudi de les especies entomològiques de nostra terra.

A l'estiu de dit any se presentà ab una abundor extraordinaria per las hortas dels voltants de Barcelona y Sarrià, ahont sas larvas destruiren tota mena d'hortalissas, continuant sas devastacions fins a l'Octubre següent. Fou alashoras quan en varias excursions y principalment en el Jardí Botànic d'aquesta Universitat, y degut a l'amabilitat del jardiner major y distingit botànic D. Antoni de Chaves, vaig poguer recullir moltas orugas y crisálidas, observant, al mateix temps, que l'insecte de que's tracta és quasi absolutament políphage, destruint tota mena de plantas baixas. La llista de las plantas sobre las quals vaig recullir orugas y crisálidas és la següent: *Matricaria chamomilla*, L.—*Chenopodium ambrosioides*, L.—*Mercurialis annua*, L.—*Sinphitum tauritum*, L.—*Apium graveolens*, L.—*Petroselinum sativum*, Hoff.—*Solanum nigrum*, L.—*Solanum dulcamara*, L.—*Brassica* us. cult.—*Sonchus tenerrimus*, L.—*Sonchus oleraceus*, L.—*Beta* cult.

Ab tot, sembla que mostran certa preferencia per las ombelíferas *Petroselinum* y *Apium*.

Las interessants orugas de que's tracta són de color vert natural, ab quatre ratlles blancas, que partint del cap segueixen la llargada de l'insecte; las inferiors són senzillas y en mig d'elles s'obren els estigmas, qual vorada és negre. Las altrás dugas són dobles y están situadas més amunt que las primeras.

En alguns exemplars existeix una tercera ratlla doble entre-mig de las segonas.

En cada segment s'observan de 13 a 20 tubercles verts, de cada un dels quals surt un pèl blanch. A simple vista no's distingeixen els tubercles, y en alguns exemplars els pèls estàn plens d'una substància negra.

Tenen dotze potas, las sis primeras en els tres segments corresponents al protòrax, tòrax y mesotòrax; tenen tres articles ben distints: las sis darreras són inarticuladas, acabadas en unas ventosas y situadas a parells en els anells vuit, nou y dotze.

De l'especial disposició de las potas de l'insecte en qüestió's dedueix que caminan com las geometras, això és, no avançan la part posterior del còs fins que las verdaderas potas troban un lloch pera agafarse.

He pogut observar que en els pots de educació, quan se las sorprèn, aixecan vivament la part anterior del còs, moventse acompassadament d'un cantó a l'altre; més si se las inquieta molt, es cargolan y es deixan caure a terra. Quan se las amohina se regiran vivament del lloch ont se las ha tocat y procuran embrutar a l'impertinent ab un líquid vert que treuen per la boca.

De dia restan in mòbils en l'inrevés de las fullas o a lo llarch dels tronchs, sortint ab la fosca a menjar o a devastar las plantacions.

Pera crisalidarse ajuntan ab fils de seda dos o tres fullas o foliols, revestint-las interiorment ab una bossa de la mateixa materia, dintre de la qual se transforma. El temps que està en aquest estat és molt variable y oscila entre una setmana y alguns mesos, influinhi'l calor, l'humitat, etc., etc.

La papallona mideix 2'5 centímetres per 4 centímetres d'ala a ala en la linia del cap; és de color d'ocre tirant a rogench en el tòrax y més encara en el cap y base de l'abdomen.

Las alas superiors del mateix to que'l còs ab una gran taca d'or brunyit, que començan en l'espai basilar, s'aixamplan en

l'espai terminal. Las inferiors són grisen-cas, més foscas en la meitat terminal: las potas ocràceas.

A l'igual que las altras *plusias*, mostra sa major activitat durant els crepúsculs y la nit, amagantse de dia en els arbresos.

De las crisàlidas que jo he cultivat, un trenta per cent eixiren ab las alas rudimentarias y d'un vint per cent n'eixí'l graciós himenòpter *Amblyteles homocerus* *Ant* y altras especies afinas.

Las obras lepidopterològicas de la fauna europea no parlan, com és natural, d'aqueixa especie, y encara la tindria per determinar si no fos l'amabilitat del venerable entomòlech abans esmentat senyor Cuní y Martorell, qui tingué la bondat de notificarme ab fetxa del 17 de Mars prop-passat que, haventne enviat alguns exemplars al savi lepidopteròlech francès M. Theodore Seebold, aquest li retornà ab el nom de *Plusia aurifera*, Hübner, propia de Canarias, notificantli al mateix temps que n'havia rebut exemplars de Çaragoça y Bilbao.

Séns dubte, aquest perjudicial insecte ha sigut introduit ab els carregaments de fruitas y verduras que cada primavera y tardor arriban de las illas citadas, y ha vingut a constituir una plaga més pera'ls agricultors, que tenen de fer tot lo possible pera exterminarlos, principalment a la propagació dels acuellets insectívors, tant injustament perseguits, y de qual destrucció ara'n tocan las conseqüencias.

SALVADOR MALUQUER Y NICOLAU

LLISTA D'HIMENÒPTERS

AGAFATS A SANT FELIU DE LLOBREGAT

Com a resultat d'algunes excursions que tinch fetas a Sant Feliu de Llobregat puch citar els següents himenòpters, agafats uns en el torrent de Mata-Ases, que passa pel costat de l'estació del ferro-carril (els que portan una T.), altres sobre las plantas espontànias que vegetan en el cèlebre pla de dit poble (P.), y per fi alguns en els arenals de la vora del riu (A.). Dech fer constar mon agraïment a D. P.